

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilman

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

47. De apparitione cuiusdam militis, qui Ecclesiam ornamentis & vestim[en]tis sacerdotalibus in bello, vt sit, spoliauerat, eiusque pœnis, earundemque remediis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

392 COLLATION. SACRARIATO vsui necessaria videbantur, percutere facere volens, conductis quodam die operari obicem lapidum ab ostio remouebat. Errare & ipse pro posse suo, acer Ecclesiarum persecutor, & vbi parua occasio occurreret, in earum nisibus diuersis vexabat. Dum ignis operi iam dicto instaret, ecce inuisibiliter ex bolo raptus, ac ridentibus qui aderant modo in aera spatio subleuatus. Sed confessum missus, corruit, eiusque corpore grauiter contuso, brachium quoq; illius subita illa ruina fregit. Quod videntes socii, rufus fornicis osti, quod aperire coeperant, lapidibus obrauerunt, & ad perennem utriusque prodigii memoriam, clausura perpetua damnauerunt.

Petrus venerabilis lib. 1. cap. 28. mirandorum apparitione cuiusdam militis, qui Ecclesiam vestimentis & vestimentis sacerdotalibus, in bello interficit, spoliauerat, eiusque pennis, eaurundine que res dijs.

C A P. XLVII.

E S T in Hispanijs nobile & famosum castrum, quod & propter congruum situm, & fertilitatem adiacentium terrarum, & multitudinem inhabitantium incolarum, quibus proxima castella exsuperat, ut aetate incongruè Stella vocatur. In hoc castello quodam Burgensis fuit, qui Petrus Engelbrecht vocabatur. Hic strenuitate famosus, & seculibus rebus abundas, totam usq; ad senium fer-

LIBER V.

193

iram in s^eculo duxit. Tandem tactus ab illo, suspirat vbi vult, s^eculo renunciauit, atq; in monasterio, quod apud Nazarum sub Clunia-
censi iure & regula constructum est, habitum
monasticæ professionis suscepit. Quo cū ego
duos annos conuersio[n]is eius perueni-
sem, audiui eum memorandam visionem naz-
are. Cuius quidem fama ad nos ante perue-
nerat, sed quis esset eius relator, non dixerat.
Hoc cū accepissem, vbi es[et] tantæ visionis
relator sollicitus inquisiui, atque cum in qua-
dam cella Nazarensi monasterio subdita, fatisq;
contigua, commorare audini. Ad quem locum
cum me itineris necessitas perduxisset, vidi ho-
minem, cui & ætatis maturitas, & morum gra-
uitas & cunctorum attestatio, ipsaq; niuea ca-
racteres, fidem integrā cōstante præbere sua-
debant, omnem tum dubietatis scrupulū tam
a corde meo, quām à cordibus omnium exclu-
dere volens, coram venerandis Episcopis, Olo-
rensi & Oxiensi, coram socijs nostris, multæ
religionis & scientiæ personis, ac quibusdam
alijs, cum conueni, & quod veritas perdat o-
mnes, qui loquuntur mendacium ostendens,
multaque similia ad eum ne mentiretur de-
terendum adiungens, vt quod certum de vi-
sione illa sciebat, narraret. Non solū admonui,
sed etiam in virtute obedientiæ, qua mihi ut
monachus Abbati subditus erat, iniunxi: Ad
quod ille, quod adhuc prorsus nos omnes late-
bat

594 COLLATION. SACRABAT, adiiciens; Ego (ait) istud quod à me quentis, ab alio non accepi, sed ipse proprie omnibus oculis vidi. Quo auditio, multo magis exortati sumus, habentes iam non alienorum verborum relatorem, sed rei ipsius certissimum inspectorem. Vnde magis magisq; ad quendū instigati & ad audiendum intenti, mempati ultra non potuimus, sed ut quod videantur enarrarer, eum omnes compellere cōspicimus. Volo autem eum loquentem introducere, quicunque hoc legit, vel audit, non solum sensum verborū, sed & ipsa verba ab eis invos putetis audire. Tempore (inquit) quo Aragonensis Alfonsus, regnū maiori Hispaniarum regis iam mortui obtinebat, tigit ut contra quosdam qui in regione Castella dicitur, ei repugnabant, exercitus commoueret, & ut de singulis regni sui diebus, singuli illuc pedites vel equites dirigeretur, edicto sanciret. Ego praecepto colonum ex mercenariis mercede mihi servibus Sancium nomine, ad exercitum destinavi. Paucis post diebus decursis, omnibus qui expeditioni illi interfuerant, ad propositum redeuntibus ipse quoque domum reverenter. Non longo deinceps tempore clauso manu morbo corruptus, nec diu cum morte luctatus, defunctus. Inde post quatuor fere menses ex quo è vita recessit, dum apud Sarlam in domo mea hyemali tempore invenit

ipso in lecto iacerem, subito, iam dictus Sanctus, circa medium noctem mihi adhuc vi-
gani apparuit. Qui assidens, & carbones,
quasi ad calefaciendum vel ad clarifican-
dum-huc illucque reuersans, multò magis sc̄
mī cognoscibilem demonstrabat. Erat au-
tum nudus & absque omni vestitu, excepto
pūno vilique tegumento, quo velut inhone-
stiora corporis obuelabat. Quem cūm vidis-
sem, quis inquam es tu? At ille humili voce,
Ego sum, inquit, Sancius famulus tuus. Quid
inquam hic agis? Vado (inquit) Castellam, i-
ba ab eum ce-
ntrum quoniam
lacionis Al-
obtinet
regione, ex-
r, extenu-
gō si dē-
antes dungs-
cepto collam-
nīhi sc̄m-
tum delin-
omnibulq-
r, ad pre-
reterfut
plo mon-
cum modis
quatuor fā-
m apud Sol-
nōpore iuxta
igem

396 COLLATION. SACRA
meo, mercenario iure mihi debebat, telle
iam moretur, & quod necessitatibus car
aduiuerem reddidisset, animæ meæ longea
plius his egenti, erogando eos pauperibus
giatur. Iam ego tali eius collocutione mu
magis animatus, quid inquam, de conve
nostro Petro Deioca nuper defuncto am
est? Rogo, vt si quid de illo nosti, aperi
lum (ait) opera misericordia, frequenter go
dem, sed maximæ præterite famis tempor
pauperibus impensa, beatorum requicere
xerunt, & vita æterna participem effici
Cumque eum tam promptè & facile mal
spondere audissem, adieci. Et de Bemenu
cōciue nostro, ante paruum tempus similes
vt nosti, defuncto, aliquid tibi nocti effiliat
(inquit) infernus possidet, quia ad diximus
lites & iudicis terminandas huic villa pua
tus, multa sæpè muncribus aut gratia illuc
iniuste iudicauit, & quia ciudā paupen
quodam tempore baconem rūnum qualem
que vita eius subsidium, crudeliter auferre
timuit: Tunc lögè amplius ad maiora quon
da animi seruore succensus, adiunxit. Den
nostro Alfonso ante paucos annos delin
tibi aliquid notum esse potuit? Adhuc quid
alius in fenestra capiti meo proximè superpo
sita residēs, Noli, ait, hoc ab isto querere, ne
ignorat, quoniam recens eius ad partes nostra
aduentus hoc ei notum fieri nōdum permisit.

CRAR.
ebat, tēdēt
ibus caria
ne longe
superibus
atione mā
, de conu
functio alia
ti, apena
querentem
mīs tempor
equici ad
m effec
facile milie
Bermens
pus simili
torū effili
d dirimend
c ville quā
gratia illata
aupen vī
am galere
ter aufem
aiora quest
anxit. Ne e
os defun
dhec quid
imē superpe
querent, pō
partes nūf
lum petant
M
LIBER V. 597
Mihi verò, cui à die obitus mei quinquennalis
diuinusmodi spiritibus mora, plura quam isti
notiter nota fecit, quod de rege queris, igno
rare esse non potuit. At ego rursus noue vocis
autu artonitus, ac videre cupiēs vocis autho
niconverti oculos ad fenestrā, adiutusq; lunæ
blondore, quæ lumine suom omne tunc domus
iacium clare illustrabat, conspicio hominem
in inferiori fenestræ margine residentem, quem
in eodem habitu, quod alium videram, cernēs,
Et tu inquam quis es? Ego, inquit, eius quem
adspicis socius sum, & Castellam cum isto &c
multis alijs proficisco. Et tu, inquam, de rege
Alfonso, vti dicebas aliquid nosti. Noui (in
quit) vbi fuerit, sed verò vbi modo sit, nescio.
Nam aliquam diu tormentis ac tribus inter reos
excruiciatus, postmodum à Cluniacensibus
mosachis inde sublatus est. Exinde verò quid
de eo factum sit, prorsus ignoro. His dictis ad
focum, qui igni assidebat verba conuertens,
in Surge, & iam iter incepsum peragere inci
pimus. Ecce enim iam omnes vias, que iatra
vel extra castellum sunt, subsequens nos exer
citus sociorum impleuit, & iam multis velo
cillimè prætergressis, vt festināter eos sequi de
beamus, vrgemur. Ad hanc vocem Sancius sur
tor, & flebili voce, quod prius rogauerat in
geminans, Rogo, inquit domine, ne mei ob
linicatis, & vt dominam meam coniugera
nam, quatenus quod corpori debebat,
misi.

598 COLLATION. SACRA.

miseræ animæ mæ restituat, oro solle
exhorteris. His dictis, statim vtero; dispa
At ego mox coniugem iuxta mein lechlo
mientem, citata voce exsuscitans, priusq
quod videram vel audieram, narrare, re
rogaui vtrum aliquid Säcio communio
mercenario pro mercede deberet. Quiaq
dente, quod ego nödum ab aliquo nisi am
tuo audieram, se videlicet eidem Säcio ad
octo solidos debere, nequaquam ultra dimi
re potui, cui fidem omnimead & mortu
latio, & mulieris confirmatio conferebant.
Etio manc, octo illos solidos à coniuge ar
ens, & de meo quod congruum vium ei
dens, pro eius, qui apparuerat salute pauci
bus distribui, & sacramentum Millarum admo
zia, ei à sacerdotibus mea prece & studio imp
sa, ad pleniorum peccatorum eius remiss
nem adauxi. Hanc tam claram & commode
bilem visionem, velut verbum è verbo epi
mens, ad ædificationem fidei & morum
modernis quam posteris fideli scripto rem
isi: & quanta cautela mortalibus necessaria
sit, mortuorum ipsorum testimonio declar
Non parū autē, imò maximè veritati huius
sionis attestatur, quod mortuo distū el, al
fonsum regem à Cluniacensibus monachis
sublatum & à tormentis consumilium econ
ceptum. Nam quod omnibus penè Hispanis
& Gallis populis notum est, idem rex Clunie

A CRAL.
oro solliciu-
cerq; dispense-
ein lechu-
as, priuilegi-
arrarem, am-
muniocne
et. Qua nro
uo nro am-
a Sancio ad-
n vira dabo
& mons-
nferebant.
oniuge ac-
vulum cili-
alute pauper-
tatum adatu-
e studio imp-
eius reme-
& communi-
e verbo em-
& morum in-
scripro tra-
us necessaria-
io declarata-
teati huic-
dictu el. ab
us monach-
lium econtra-
ené Hispanie
a rex Clunie-
cenlo

L I B E R V.

599

mis Ecclesiae magnus amicus & benefactor
editit. Ut enim innumera alia pietatis opera
dein monasterio ab eo impensa taceam, ma-
gificentissimus & famosus rex censualem se
regumque suum Christi pauperibus eiusdem
Christi amore fecerat, & tam a se quam patre
io Fredelanno constitutum censem, ducen-
t scilicet & XL. auri vncias, singulis annis
Cluniacensi Ecclesiæ persoluēbat. Præter hęc,
monasteria in Hispaniis ex proprio con-
struxit. Alia a quibusdam aliis personis con-
struxit, & vbi construerentur, adiuit.
Cluniacenses monachos in illis ponens, & vn-
ciam omnipotenti Deo regulariter seruire pos-
sunt, regia liberalitate affluenter largiens. Et
postea e mortuum monasticæ religionis seruo-
rem ex parte in Hispaniis reparauit, & sibi
hoc studio post regnum temporale, regnum
etiam sempiternum, ut dignum est credere,
comparauit. Obtemperauit rex benignus regis
xtri preecepto, faciens sibi amicos de mam-
mona iniquitatis, a quibus amicis finita regni
villicatione, secundum iam dictæ visionis te-
orem, & a penitentia creptus est. Quid enim ma-
jilli misericordi iustitiae congruere potuit,
quod edit vnicuique iuxta opera sua, quam ut
vbi his cripi videretur, quibus subuenerat: ab il-
lis misericordia impenderetur, quibus mi-
serus fuerat: ab his beatæ vitæ restitueretur,
quorum in miseriis præsentibus vitam largis
subū-

600 COLLATION. SACRAR.

Subsidis sustentauerat: Verè, non fallacie
de cælis à Ioanne audita: Opera mortuorum
sequuntur illos, quod in isto rege apparet
quem per opera misericordia velut per os
quibus impensa est, à tormentis eripunt. &
quicunque beatorum spirituum sociauit.

D. Gregorius Turonensis Episcopus lib. 4. cap. 3.
miraculis D. Martini. De Chariberto regis
Ecclesiasticas innasit, eiusque diuina riu-

C A P. X L V I I I .

Charibertus rex, cum exosis clericis
eclésias Dei negligeret, despectuque
cerdotibus, magis in luxuriam declinatus
gestum est eius auribus, locum quendam
basilica sancti Martini diuturno tempore
tinebat, sibi suo iuri, reddique debete. Im
autem illi Nauicellis nomen Prisca venia
indiderat, qui accepto iniquo consilio, per
velociter misit, qui Remiculam illam facili
minio subiugarent. Cumque hæc sedep-
dens videretur habere, iuslit in locum
stabularios cum equitibus dirigi, ibique
æQUITATIS ordine præcepit equos ali. Acced-
tes ergo pueri, scenum, quod coactum
fuerat, accipiunt in equorum expensas. Cum
iniunctum studiosè ageretur servitium, aperte
equi appositum scenum cepissent expeditum
corripiuntur rabie. Et frementes ad iuncitum
diruptis loris, per plana prosilunt, & in fugi-
vertuntur, & sic male dispersi, alij excusat